

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hónapra . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden közreműködés a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban (Nagy-uj-utca 1702. sz. alatt).

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábrós petit sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzori hirdetések alkalmán jutányos áron vételnek fel. Bélyeg díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.

Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetéseket felvételnek a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban (Nagy-uj-utca 1702. sz. sz.)

Kéziratok nem adódnak vissza.

A coelibátus.

Debreczen, 1893. febr. 22.

I.

A papi coelibátus.

(K. B.) Sok olyan intézmény maradt ránk a középkorból és a megelőző századokból, melyek ma már teljesen lejártak magukat s többé fönt nem tarthatók, mert lerombolásukat sürgősen követeli a kor szelleme, ennek pedig semmiféle hatalom nem képes ellentállani. Az ilyen önmagukat lejárt intézmények közé tartoznak a papi és katonai coelibátus. Szóljunk előbb az elsőről.

Előre bocsátjuk, hogy midőn a papi coelibátust az eltörendő intézmények közé sorozzuk, nem mint teológusok beszélünk, hiszen teológiai ismeretekkel nem is dicsekedhetünk, hanem mint egyszerű, de józan gondolkodással megáldott emberek. Nem teológiai érvekkel fölfegyverkezve, hanem csupán tisztá logikára támaszkodva boncoljuk e kérdést s mutatjuk ki, hogy a papi coelibátus a kor szellemével ellentétben áll, ezen felül még a hazára nézve is káros.

Tudjuk, hogy érveléseinkkel ismét megsértjük a bigottizmus érzékenységét, de ezzel ma már keveset törődünk. — Ugyis a gyehenna tüzeire vagyunk már kárhóztatva, nem baj tehát, ha még több bűn nyomja a lelkünket. Azt is tudjuk, hogy ezelőtt pár évszázaddal a máglyára hurcoztak volna bennünket az általunk hirdetett istentelen eszmékért, most azonban legfeljebb az esküdszék előtt kell elkövetett bűneinkért vezekelnünk, az esküdtékben pedig bizonyára nem ítélő bíráinkra, hanem segítő barátainkra találunk!

A mai viszonyok között tehát nem nagy bátorság kell hozzá, ha mi nyíltan merjük fejtegetni azokat a kérdéseket, melyeknek pusztá fölvetéseért hajdan máglya-halált olvasott a bűnös fejére a szent inkuizíció. Ma már a pápai átok is elvesztette rettentő erejét, eltompultak »Krisztus földi helytartójának« (mily szép elnevezés Heródes, a jeruzsá-

lemi földi helytartó czime után!) nyilai: az olasz nemzet hősei, az olasz egység megteremtői, Garibaldi és Victor Emánuel is ki voltak átkozva, de azért a hajuk szála se görbült meg! Hát akkor mi mitől félmetnénk?!

Ismételve hozzá-nyulunk tehát olyan kérdésekhez, melyek sokáig »nebánstvírág«-ot képeztek. Ma már azonban ezen kérdéseket könnyelmű hallgatással mellőzni nem lehet s nem érdemi meg a szabad-sajtó nevet az a sajtó, mely a kor kívánalmaival össze nem férő, káros intézmények föntállását hallgatag eltűri!

A papi coelibátus, mely ellen gyöngye szavunkat fölemeljük, különben sem valami nagyon régi intézmény. A régi keresztények mit se tudtak róla. A magyar kath. egyház pappai és főpapai meg éppen sokáig házasodtak. Még az esztergomi primások közt is volt nős ember. És ezen senkisémet botránkozott meg, mert az embert az Isten társas lénynek teremtette, mely testi és szellemi erejét csakis a társas összeköttetés által fejlesztheti ki teljes mértékben.

A magyar kath. papok és főpapok tehát, kik hajdan a csatatereken vérzetek el hazájukért (mint például Tomory érsek Mohácsnál), mely ellen utódaik most pártot ütöttek, maguk is sokáig éltek a házasság szentségével. Csak akkor szüntek meg a magyar kath. papok és főpapok házasodni, mikor a római pápák nyíltan világ-uralomra törtek. De ekkor is csak a pápai átok (szegény Krisztus! a szeretet martyra, de hogy gondolta volna azt, hogy az ő »földi helytartója« valaha a szeretet igéi helyett átkozódással küzd!) rettentő fenyegetésével lehetett számos magyar kath. papot a nősüléstől visszatartani!

A nagy pápák közt kitűnő politikusok akadtak. Nagyon jól meg tudták választani az eszközöket, melyekkel világ-uralmukat megalapíthatják. Tudták, hogy csak akkor találhatnak mindig kész hadseregre, ha e hadsereg tagjait a családi körből kiragadják. A nemzet ugyanis családokból áll s aki a családi kötelék-

től el van szakítva, az el van szakítva nemzetétől is. Az többé nem nemzete érdekeire, csak a parancsszóra hallgat, bárhonnan jön ez a parancsszó! (És itt találkozunk a papi coelibátus a katonai coelibátussal. Utóbbiról azonban más alkalommal szólunk.) Így jött létre, ez okból hozott be a papi nőtlenység, nem pedig azért, mintha azt valaki valaha valami különös szentségnek tartotta volna!

A családjától s nemzetétől elszakított papság vakon követte Róma parancsát, mint követi — fájdalom — ma is! Mennyi baj volt e miatt régi országgyűléseinken a Rómából izgatott papokkal! Még azt is ki kellett mondani, hogy a klérus tiltakozását többé figyelembe nem veszik. A jézsuitákat pedig, kik a pápa testőreinek tekinthetők s kik erkölcselen elveikből kifolyó gonoszságokkal annyi szenvedést és nyomort okoztak az egész világnak, ki is tiltották az országból. De azért még mai napig is itt grasszálnak. Ha kidöbjék őket az ajtón, vissza-jönnek az ablakon!

Ettől eltekintve, azért is káros a papi nőtlenység, mert a nemzet-test fogy általa. A róm. kath. klérus nagyon ügyel arra, hogy tagjai közé csak testileg ép s lehetőleg erőteljes és szép férfiak vétesenek föl, a mi szintén nem rossz politika, mert különösen a vallási rajongásra hajlandó nők közt könnyen lehet prozelitákat szerezni egy-egy szép külsejű templomi szónok által. Azt a kárt azonban, hogy mily erőteljes nemzedéktől fosztatik meg a válogatott férfiakból álló papok nőtlenisége által a különben is csekély számból álló magyar nemzettest: kiszámítani sem lehet!

Azokra a botrány-krónikákra, melyek a papi nőtleniségből erednek, melyeket már Petőfi is megénekel (Lásd »Legenda« című költeményét.) ezutal rá se akarunk mutatni, — csupán azt konstatáljuk, hogy hazánk azon városokban áll leggyöngébb lábón a közérkölciség, melyekben legnagyobb számmal élnek a nőtleniségre kárhóztatott klérus tagjai!

Igen, maguk is érzik, hogy a nőtlenység, melyet ma, a pápa világi uralmának megdöntése után semmivel se lehet többé akadatolni, rájok nézve kárhózat. Igyekeznek is magukat, úgy a hogy lehet, kárpótolni. Nem szükséges e czélból a Boccaccio novelláit olvasnunk, elég, ha a hazai plébániákon körültekintünk s azt látjuk, hogy sok plébánián található — sub titulo »unokahag« — egy-egy parázs-szemű, karcsu dereku — hölgyike. Nem vagyunk mi irigy, vagy malicziózus emberek, a világrt se itéljük el e miatt a szegény tisztelendő és föltisztelendő urakat, mert utóvégre is az ember . . . node a többi diáku van!

Az indemnit meghosszabbítása.

Wekerle Sándor miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülésének végén bejelentette az 1893. év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1892. évi XXVIII. törvények hatályának kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot mely az indemnitnek május hónap 31-éig való kiterjesztését kéri. A törvényjavaslat a következő: 1. §. Az 1893. év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1892. évi XXVIII. törvények hatálya az 1893. évi május hó 31-ik napjáig kiterjesztetik. Ez a törvény az 1893. évi április hó 1-én napján lép életbe; érvénye az 1893. évi állami költségvetésről szóló törvény kihirdetése napján megszűnik. — 2. §. Jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatik meg.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése febr. 21-én. —

A képviselőház tegnapi ülésén az igazságügyi miniszterum táblázatát tárgyalta. Ez alkalommal öt módosítványt adtak be.

A tárgyalás folyamán Szilágyi Dezső miniszter és Pólya Géza között hosszabb vita fejlődött ki.

Végül a beadott módosítványok fölött szavazott a ház, melyeket egynek kivételével — elejtettek. Szilágyi Dezső ígéretet tett, hogy 100 irnokkal többet fog előléptetni, mint az tervezve volt.

A honvédelmi miniszterum táblázatát vita nélkül fogadta el a képviselőház.

Ezután a törvényjavaslatnak a lakbérpénzre vonatkozó része került tárgyalás alá.

II.

Az Ur jóságos szíve nagyon megszánta azt a kesergő szép asszonyt a mennyország rácsos kapujában. — Kiment az első emberpárhoz.

A kapu két oldalán két szép áloé bokor állott teles-tele virággal.

Az Ur rámutatva a virágozó bokrokra, imigyen szólította meg Ádámot és Évát:

— Nézzetek oda kishitű emberi lelkek! A melyik perczben megszegtetek fogadástokat, abban a perczben nyíltak ki a fa virágai. Arról is megtudhattam volna, hogy elkövetétek az első bűnt. — Megtörtént, bűnt követtek el, bűnhődötök kell. Lakolni fogtok, mert száműzettek a paradicsomból.

De az első asszonyi köny, a megbánás első jele arra iudít, hogy enyhítem e szigorú büntetést.

— Kezetekbe adom a hatalmat, melynek erejénél fogva édené válhatik számotokra a hely, hol megtelepedtek, a melylyel paradicsommá varázsolhatjátok a földet. — Ez a hatalom: az igaz, t i s z t a s z e r e l e m. — Menjete, gyarapodjatok, legyetek boldogok az igaz, tiszta szerelem hatalma által.

Azután áldólag terjesztvén ki felettök mindenható karjait, így folytatta:

— Addig, mig igaz szerelem érzése fog élni sziveitekben, éden lesz nektek a föld. S én azt tudni fogom, mert ennek a két áloé bokornak minden igaz, tiszta szerelem számára lesz egy virága. — De vigyázzatok, mert jaj nektek akkor, — ha kihalt sziveitekből a szerelem magasztos érzete, jaj a világnak ha nem hajt friss virágokat az áloé többé.

III.

És elmébe az első emberpár a földre. — Szerelmök hatalmánál fogva paradicsommá

Bilincsebe vert rabszolga lelke

Vigasztalást honnan merit?!

... Két istenség lakik a szivben:

„Remény« s »Szeretet« Démona,

S a költő nemes, tiszta lelke

E két istenség temploma!

Dalunk a szeretet imája

S ki imánkat nem érti meg,

Abban az önimádás átka

Megfagyasztotta a — szívet!

Zengjen a dal azokhoz is hát,

Kik bennünket nem értenek. . .

Az ige, az eszme hatalma

Teremti az önézetet!

Van nemzetünknek ifjusága,

Melyben romlatlan sziv dobog,

Zsenge lelkében nemes tűz ég,

S meghallgatja a dálnokot!

Van női sziv — a melyben annyi

Szent érzés Vesztafüze ég,

Melyből szellemi táplálékot

Merit a jövő nemzedék!

Mely forrása a szeretetnek,

Mint világosságnak a nap,

Tud emberfölötti erővel

Teremteni korszakokat,

Eszményi világot épít fel

A régi durva romjain —

Megérti a kigunyolt költőt

S tud lelkesülni dalain!

És mit a női sziv átérez:

Miliók is átérzik azt. . .

A női sziv nemes hatalma

Reánk egy szebb jövőt viraszt!

S ha majd sötéten, mint a felleg,

Táborba szállnak férfiak,

Élet s halálra »Föl!« »Előre!«

Harsány trombita felriad:

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

BARÁTOMHOZ.

(Költői levél.)

— A főiskolában a Buljovszky-alapítványból 50 fétal jutalmazott pályamű. —

Jellege: »A világ hangulat.«

Kihalt a dal talán szivedből,

Kialudt az a tűz patak,

Mely messze fénylő lánggal égett,

Mint égen a napsugarak.

. . . Szivedben ezelőtt, Barátom,

Annyi kedves dal született —

Melyet a rideg lelkü ember

Gunyos kacajjal nevetett!

Kihalt szivedből már az eszme,

S az egre többé nem kiált

(Késérő hangon), hogy itt véle

Nemtelen gunyt üz a világ!?

Töröld le könnyed záporát

S zendítsd meg újra lantodat!

Eszméink győzedelme szent —

Nekünk csüggedni nem szabad!

Bűnös önérdékből csatáznak

Egymással itt az emberek,

Becsületében sárörömmel

Gyilkolják az ellenfelet!

Földönfutóvá lesz az egyik,

A mig a másik boldogul

S hidegen nézi, hogy szeméből

Az inség fájó könnye hull!

Ki száritja a könnyet fel,

Mely bánatos szivből fakad?

A kétségbe'sés éjjelén

Ki biztat elhagyottakat?

A társadalmi ferdeségnek

Ki ostorozza bűneit?

Gróf Batthyányi Tivadart indítványozta, hogy Fiume Budapesttel egyformán — első osztályba soroztassék.

Wekerle miniszterelnök hozzá járult Batthyányi indítványához.

Ülés végén a miniszterelnök betervezte a május végeig meghosszabítandó indemtyiről szóló törvényjavaslatot.

A Frankfurter Ztg. szenzációs leleplezései.

A »Frankfurter Zeitung« a következő, nagy szenzációt keltett sorokat írja, melyek azonban — legalább a dolog lényegére nézve — magukon hordják a valószínűség bélyegét:

Bécsi udvari körökben igen ügyes embernek tartják Wekerle magyar miniszterelnököt, de nem bíznak a kabinetje tartósságában. Jellemző, hogy az udvarnál folyton »magyar teli miniszteriumról« beszélnek; ezt a nyilatkozatot egy főherceg használta először. Ezzel szembe az udvarnál, melyeknek ha csak egy része igaz, a Wekerle miniszterium helyzete nagyon siralmas lehet. Ezután részletezi a lap Szapáry bukásának okait. Elmondja, hogy ő felsége megelvi beleegyezését is nehezen adta a polgári házassághoz; ennél az elvi beleegyezésnél nagyobb engedményt, mint azóta több egyházfejedelmeknek kijelentéite, nem fog tenni soha. Fejtegeti ezután a lap, hogy ő felsége mennyire haragszik Csákyra, de még jobban Szilágyira, aki tudvaleg egy ő felsége elnökelete alatt tartott minisztertanácsban annak idején két óra hosszat bizonyította, hogy a kötelező polgári házasságra Magyarországön nincs szükség, most pedig nélkülözhetetlennek tartja. Wekerle el is akarta távolítani Szilágyit, de Tisza Kálmán nem engedte.

Mikor Wekerle Bécsben az új miniszteri listát előterjesztette ő felségének, az uralkodó Szilágyira szólva így szólt:

— En majd csak megleszek veled, de hogy én hogy lesz meg veled, az az őn dolga! A megalakult miniszterium bécsi bemutatása alkalmából ő felsége oly hidegen viselkedett, hogy mind leverve távoztak. A lepcsőn Szilágyi czinkusan megjegyezte:

— Ezt a kidobást nekem köszönhetitek.

A »kidobás« szó helyett a miniszter sokkal vaskosabb, trivialisabb magyar szót használt, mely egy újságban nem adható vissza. Tisza Lajost — írja tovább a »F. Ztg.« — a bécsi arisztokratia egyszerűen ignorálja. Egy hercegi család a miniszter államtitkárát minden ünnepélyre meghívta, de magát Tisza minisztert — soha.

A bécsi udvari körökben azt hiszik, hogy a kötelező polgári házasságot egyszerűen levelezik a napirendről; megvannak győződve, hogy nemcsak lehetséges, de el sem kerülhet Magyarországon a reakcionárius kormány (!), sőt számítanak ebben a szabadelvű pártra. (!?)

változott a föld; szaporodának pedig és nagy boldogságban éltek azonképpen, valamint Isten megmondta vala nekik.

Az éden kapujában is nőttön nőtt a két áloé bokor, óriási galyai tömötten telve virágokkal.

IV.

Szép leányok, asszonyok, fiatalok! Vigyázzanak. — Megmondotta az Ur, hogy jaj a világnak, ha kihal az emberi szívből az igaz, hű szerelem érte.

Már pedig nagyot fordulhatott a világ, mert ma már csak minden száz esztendőben egyszer nyílik az áloé virága.

Szathmáry Zoltán.

ELIM.

— Regény a tengerész életből. —

Írta: Dumas. 9.

Fordította: Biró Irén.

(Folytatás.)

— Meglehet, szolt a gascognei, hogy Nagy Péter idejében oly távol volt. De most oly nagy kiterjedésű díszmenetek, ünnepélyek lesznek, hogy az egy ágyulövénnyre közelebb lesz. Este bált rendeztek; a város ki volt világitva. A lakosok annyira lelkesedtek, hogy ötszáz házat örömkömben megnujtottak, s a város három negyedrése hamuvá égett.

— Hogy a francziák a lángok közt haljanak meg, szolt Elim.

E perczben az inas jött be, kezében angol lapokkal.

Naarvaessen úr, ki azonnal elvett tőle egyet, a francziák visszavonulását olvastva abból.

Átnyújtotta Elimnek a lapot.

— Moszkva romokban van, szolt hozzá német nyelven, de Oroszország meg van mentve; a francziák már elhagyták a várost.

Elim elolvasta s aztán a kapitányt nyujtotta.

— Nem érték angolul, mondá ez.

— Nem akarok rossz hírt mondani önnek, szolt Elim, fordította le magának a tizsort.

BELFÖLD.

Az utolsó kolerabetegek. A budapesti kolera-barak újra üresen áll, az utolsó beteget tegnap gyógyultán bocsátották el s a szomorú épületben csak egy orvos meg egy ápolónő maradt, de remélhető, hogy nem akad többé dolguk s a barak ajtajait végleg becsukják. — Az első kolerabeteget szeptember 26-án szállították be a barakba Deák Ferencz napszámos személyében, a ki másnap meg is halt s a kin először konstátálták a székes fővárosban az ázsiai kolera. Azóta szakadatlanul vettek föl új beteget január 10-ig; ekkor két napig üresen állott a kórház, de azóta ismét voltak betegek benne a tegnapi napig. A 149 nap alatt a kórházba 1063 beteget szállítottak, kik közül meggyógyult 604, meghalt 459. A betegek közül 253 nem kolerában, hanem heveny, gyomor- és belhurutban szenvedett, 810-en pedig az ázsiai kolera konstátáltak.

Magyar nyelv a keleti konzulatusoknál. A földm. és közokt. miniszterek, hogy a keleti tartományokban a konzulatusi hivatalokban magyarul tudó hivatalnokok is legyenek: 1400 forintot utalványoztak ki a keleti akadémiának keleti tanulmányt czéljából.

Kilenczétől kettőig. Most már biztosnak tekinthető, hogy a Ház elfogadja Apponyi Albert gróf javaslatát és megtoldja egy órával ülései tartamát. Csak az a kérdés, hogy az ülések 10-től 3-ig legyenek-e, avagy 9-től délutáni két óráig. A függetlenségi párt azt óhajja, hogy ne 10-től 3 óráig, hanem 9-től 2-ig tartassék az ülések. Ugy mondják, hogy a délelőtti 10-től 3-ig tartó ülésezés a legrosszabb időbe esik, mert mostani társadalmi szokásaink szerint 3 óra után a legtöbb vendéglőben etkezni sem lehetne már. A szabadelvű pártban is nagyobb a hajlandóság a 9-től 2-ig tartó ülésezésre s így valószínű, hogy a képviselőháznak ülései legközelebb már 9-től 2-ig fognak tartani. A földolag az, hogy a Ház többet dolgozhassék, mint eddig, s ezt Apponyi a javaslatával elérte.

A kuriai bíráskodás. Az országgyűlési képviselőválasztások feletti bíráskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalására kiküldött képviselőházi bizottság Bokros Elek elnökelete alatt hétfőn letárgyalta a javaslat három §-át. Elfogadták Molnár Antal módosítását, hogy a törvény hatálya 10 évre terjedjen a mostani 8 évről. Eivben hozzájárult a bizottság Perczel Dezső indítványához is, — hogy a választás megsemmisítessék, ha a jelölt valamely hitfelekezet szertartásait, vagy szöszekét használja fel a megválasztás érdekében.

Fővárosi levél.

(Saját levelezőnkől.)

Budapest, febr. 20.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A közelebb lefolyt napokban gr. Apponyi Albert valószínűs ostromállapotnak volt kitéve a vidéki lapkiadók részéről s minthogy

— S felállott az asztaltól s szobájába tért.

Alig távozott Elim, Montane kapitány igen fontos ügyben, négy szemközti kívánt Naarvaessen úrral beszélni.

A gyáros intett nejének és leányának, kik Quentinnel együtt távoztak s a háziur és a kapitány egyedül maradtak.

Valjon Montane mit beszélt a gyárossal? E pontról hallgat a történet, s kénytelenek vagyunk azt csak találgatni.

Az ebédő ajtaja nagy robajjal fölnyílt s a kapitány a dültől rákvörösen, bajuszát sodorva jött ki; utána, magát udvariasan hajtogatva, jött Naarvaessen ur.

— Kedves Montane ur, szerintem ez már kissé sok. Sapperlot!

A kapitány föl s alá járkált a szobában, a nélkül, hogy a háziasszonyt, ki Quentinnel kártyázott, vagy Jankát, ki Elimmel beszélgetett, észrevette volna.

Hanem midőn az ajtót mérgesen becsapta maga után, így szólt:

— Navarson ur, ezt drágán fogja megfizetni!

Néhány percz mulva lódobogást lehetett hallani s a kapitány kíséreléssel, ki szintén gascognei volt, vágatva távozott.

Janka és Elim csodálkoztak a kapitány gyors távozása fölött, s Naarvaessen ur szobájába mentek.

A gyáros, szokása ellenére, nagyon izgatott volt. Midőn a vidám Jankát meglátta, az ő arca is vidámabb lett. Megesőkölte leányát s kérdé:

— Kedves gyermekem, ugy-e nem hagyod el atyádat?

— Miért kérded ezt? szolt Janka.

— Visszaemlékeztem arra, midőn tavaszkor a fiatal fecskéket kirepülni látam fészkeikből. De szegénykék még nem tudtak repülni s az iskolás gyermekek elfogták őket Szegény Janka, a leányok épp olyan helyzetben vannak, mint a kis fecskék.

— Nem tudom, mit gondolsz, atyám; de soha sem gondoltam arra, hogy teged elhagy-

Debrecezen városából is volt ajánlattevő — és pedig már nem először, mert évekket ez előtt a Debrecezen-t is fölajánlotta egy bizonyos élelmes kiadó, ki pedig amint tudjuk nem is volt tulajdonosa a lapnak — azért bátorságot veszek magamnak e tényről tudósítani Debrecezen város közönségét úgy, amint azt a nemes gróf előszobájában a kuclyukon át kihallgattam.

Don Kulimázó: Meltóságos gróf ur: (jobb kezét szívére teszi) én Don Kulimázó de Kutasiu vagyok!

Gr. Apponyi: Mit akar?

Don Kulimázó: Miután a debreczeni »nemzeti párt« az általam kiadott s jobbadán ráerőszakolta kevés elő-, több utó- (és még több soha nem) fizetéssel rendelkező lapot választott hivatalos lapjaul: eszedem meltóságod azon pártfogásáért, hogy lapom a központtól némi dotációban részesíthessék.

Gr. Apponyi (végig néz a killi formára meghajolt kiadó és szerkesztésért felelős s észreveszi, hogy hosszú, de gyérülő hajszálai felig »bizonytalan színű« fekete k felig formán sárgába átmenő vörösek, míg többen fehérek, rövid gondolkodás után így szól): Gondolja ön, hogy Debrecezenben egy, ilyen szellemű lap missziót teljesíthet?

Don Kulimázó: Ó kérem, nekem nagy összekötötéseim, még nagyobb ismeretsegeim és még nagyobb szerű tapasztalataim vannak, amit bizonyít az, hogy az általam megindított lapok (Hajdumegyei Lapok, Debrecezen Közlöny, Kereskedelmi Lapok, Dongó — ez utóbbi élezlap lett volna, ha lett volna benne élez) — rövid idő múlva megbuktak; azaz: mivel nem volt előfizetőjök, hát beszünttettem!

Gr. Apponyi: Szép!... szép!... S társadalmi állása?

Don Kulimázó: Könyvkereskedőseget tanultam. Az után megvettem egy könyvnyomdát s állítottam hozzá gyógyszerész kiadós skatulya-gyárat, kártya-gyárat, de ezek beusztak; s aztán lettem a »könyv-könyvnyomda és kártyagyári részvényársulat« igazgatója (gr. Apponyi felsohajt: mennyi szakismeret!) de ez is megbukott! Ekkor átvettem a nyomdát s azóta mint nyomdátulajdonos terjesztem Debrecezenben a tudomány és hírlapirodalom, de különösen a hirdetés-hajhászás aldossos kultuszát!

Gr. Apponyi: S mi lenne óhaja?

Don Kulimázó: Csak négyezer forint évi subvenczió (nehány nappal ez előtt nyolcz ezret kért) és egy olyan szerkesztő a lap mellé, kinek 30—40 ezer frt

jalak. De, folytatá Janka kissé félenken, igérd meg, atyuskám, hogy egy kéresemet teljesíted.

— Gondolom, mit kívánsz. felelte a gyáros. Ékszer, gyűrűt, vagy nyakéket. Csak mondd, tudod, hogy semmit sem tagadok meg tőled.

— Óh, van már nekem elég ékszerem: ilyesmit már nem kívánok. De nem haragszol meg, atyuskám?

— Megharagszom, ha tüstént meg nem mondd, mit akarsz. Ha táncmestert akarsz, legyen. Saint-Leger ur, ki a híres Vestrisnek tanítványa volt, egy üveg nyakán is eltáncozlja a gavotteot.

— Te mindig tréfálsz, atyám. Én komolyan szeretnék veled beszélni.

— Te — komolyan? Ugyan mi komolyat rejthet a te kis fejcskéd?

— Nem a fejem, atyám — hanem a szívem.

Naarvaessen ur bámulva tekintett leányára.

— Igen, mi — én, Elim, hebegett Janka.

— Ah, Elim! Tudod-e, szolt vendégehez, hogy nem sokára válunk kell?

— Épp azért követtem őt szobájába. Nekünk örökre, vagy talán rövid időre válunk kell. Rövid akarok lenni, folytatta Elim. Én szeretem az őn leányt s Janka viszont szeret engem. Mindketőntek boldoggá tesz az őn beleegyezése. Ha most eltávozom, a háboru után ismét visszaterék, s így szolok: kedves atyám, adja nekem leányát.

— Te Jankát akarod nőül venni? kérdé Naarvaessen ur, pár lépést hátrálva. Sapperlot! Ezt világosan tudtomra adtad, Elim. Ez valószínűs járvány, annyira terjed a leánykerés. Alig utasítottam el a fecsegő Montanet, már itt van a másik kérő.

— Remélem, uram, szolt Elim mosolyogva, hogy nem fog egy sorba állítani a kapitányt.

— Istem ments. Sapperlot! Kedves barátom —

— Sohasem mertem volna őntől leányt

vagyon áll szabad rendelkezésére. A többit aztán majd tudom én!... Van nekem már ahöz praxisom!

Gr. Apponyi: Hüm... hüm!... Ön éppen a huszadik vidéki lapkiadó, ki ily kérelemmel és ajánlattal fordul hozzám... Na csak menjen haza, majd megálmodom a teendőket.

Don Kulimázó de Kutasiu a feletti örömeben felült a gyorsvonat első osztályu kocsijába (szabadjegye van, másként a tehervonattal ment volna) s míg haza ért, az orra hegyén 3 centiméterre nőttek a szőrshálak és az az nap délutánján a »Bikac« kávéházban 5 krajczáros*) szivarra gyujtott és a pinczérnek a fekete kávéért 14 kr helyett 15-öt adott!

— Hja kérem, ily gavallér csak egy »Szerkesztésért felelős« lapkiadó és nyomdátulajdonos lehet!...

Abion.

KÜLFÖLD.

Diplomáciai kanapé-pör. Sz. Pétervár, febr. 20. Az angol nagykövét meghasonlított a czári udvarral, mert a legutóbbi ebéden a bokbarai kán után ültették. A nagykövét azonban el is hagyta az udvart, mert ő a czár egy vazallusa mellett nem képviselheti Angliát!

Tüntetés a pápa ellen. Lembergben a pápa ötven éves püspöki jubileuma alkalmából a »ruthen-hazban« megtartott ünnepély alatt a helytartó, tartományi parancsnok jelenlétében tüntetést rendeztek Sembratovics metropolita és XIII. Leo pápa ellen. A mikor a metropolita belépett a terembe, a nagyszámúban megjelent ruthen diákság »percat« kiáltásokkal fogadta. Később Sparanjovics tanár magasztaló beszédet mondott a pápára, de a ruthen diákok tiltakozó kiáltásokkal szakították felbe minden mondatát. Erre rendőrök jelentek meg a karzaton, de a zavargók már akkor elhagyták a termet.

A jövő háboruja. Bécs, február 20. A jövő háborujáról a »Neue Curse« című folyóirat azt írja, hogy nincs messze az az idő, a mikor a német-orosz háboru kitör és mivel Németország nem lesz képes sikeresen előrenyomulni, valószínű, hogy a háboru német földön fog lefolyni Németország kárára.

Az orosz czárné Berlinben. — A czárné Gmundenbe utazva Berlinben kiszáll és meg fogja látogatni a német császár családját.

Ujdonságok.

*** Lukácsiu bűnügye a kir. itélő táblán.** Érdekes tárgyalás volt ma a kir. itélő táblán. Lukácsiu, a hirhedt agitátor bűnügyét tárgyalta a kir. itélő tabla bűnügyi tanácsa. Az alsó fernezyli dinamitmerénylétből kifolyólag Ötvös István és Babics György ellen indított szándékos gyilkolási merénylet

* Mäskör 2½ kros »iparos-milársz« szokott szini.

kezét kérni, ha Janka szerelme erre föl nem jogosít.

— Kedves atyám, szolt Janka az öreg urnak borsába borulva, én szeretem Elimet.

— Hagyj föl balgasággal, gyermekem, válaszolt a gyáros. A gyerekek a bábuknak is gyakran mondják: szeretlek, és nem tudják mit beszélnek. Nagyon csodálkozom rajta, hogy ezt egy idegennek megvallottad, mielőtt szüledet erről értesítettet volna. Téged, Elim, nem akarok vádolni. Neked tőkéletesen igazad van, ha olyan leányt szeretsz, ki szép s azonfelül gazdag is.

— Naarvaessen ur, felelte Elim, Oroszországban szép vagyonom van s jó nevem. Nem szóliam és nem tettem olyat soha, a mi őnt följosoghatná, hogy engem nyereszkedőnek tartson. Nekem az őn vagyonra nem kell. Adja nekem leányát hozomány nélkül: nekem csak Janka szerelme kell, mit már ugy is bírok. Megtagadja-e beleegyezését?

— Nem akartalak megsérteni, barátom, én hiszek szavaidnak. De gondold meg, hogy ha a fej vesszélyben van, nagyon nehéz a kézzel megegyezni. Montane gyanakodik. Uralkodójának fel fog jelenteni. Magam is rövid időn el szándékozom hagyni Hollandiát; ki tudja, mindig tart a háboru?

— A szülőknek nehéz megválni gyermeküktől. S ha a háboru nem sokára véget ér is, kérdés: mikor jöhetsz vissza?

— Szavamat adom, hogy őnt minden évben meglátogatom. Ha önök ugy akarják, itt is lakhatom.

— Nem, kedves Elim, szolt fejét rázva az öreg ur. — A szentírás azt mondja, hogy a nőnek követnie kell férjét; de azt nem mondja a szent könyv, hogy a férfi nejeért elhagyja hazáját. Te nagyon tetszel nekem, Elim. Ha hollandiá volnál, minden gondolkodás nélkül fiamnak fogadnák. De oly messze elvinni leányomat! Még oly fiatal, s te csapodár, könnyelmű lehetsz. Ki tudja, fél év múlva gondoltok-e egymásra?

— Soha sem fogom elhagyni Jankát! szolt Elim lelkesülten.

Kedves atyám, mondá Janka, én senki másnak nem leszek a felesége. (Foly köv.)

miatt indított bűvallomásai jegyzőgyűlésre taguként oláh pápa azon Zsigmond közfennezelyi dinami egyezése mellett s hogy az egész hagyása mellett maga követte el, utköző nyilvános el. A debreczeni folytánaszatmar ellen megindította. A kir. törvényszakalmazás miatt 2 büntetésre ítélt. A Lukácsiu és a folytán ma d. e. Farkas elnöklet N y e r s Lajos III-ik tanácsa a tatta s Lukácsiu ra és 300 frt.

* A Csoktalya f. hó 23-ak jak önképző egyt. — Targy: kál a Csokonai közsegélyvesztés felelgyegek.

* Pénztálatot tartottak pitványi pénztár István főjegyző sagi tagok volta ügyész. H a j d t vevőség reszerő jelen a vizsgáló nöklete alatt g. A vizsgáló ny főügyész, a sz Lajos számvevő

* Színház: virág-ot adtak, gyerek által is el szépe került szin nap pedig a »Sul és mégis minden

* Házfierosházán. A látása helyező hivatali akarna e tárgyban má H a j d u Gyula hogy tüzrendé ban közbiztons díjazás mellett talt. — Olyan

a városháza, n nösen közbizto lenőrzésre.

Kineve lo gh Zsigmond zové nevezték székhez.

* A do czus hó 5-én saját helyiség melyre a kör közgyűlés tárg vizsgáló bizot dás megvizsgá előirányzat us ság jelentése alakítása. 6. min-el nagyok annyival is nem jelené tandó új köz kintet nélkül 1893. febr. elnök.

* Hat lott. A Közö tokat közöl szágon. E sz ber hal meg Keserves vig atlag minden meg.

* Lopó legény egyik ben alkalmaz Először ugyan szándékból gyűrűt s azz lara vette n tette a kirá

* Virá sági takarékdik, f. hó 14-ét. A zarsz tári forgalom lománya 698 manya 968 ft pedig 32,820 20,514 ft 60

* A f ev. ref. fois tanév másod tárgyak a) b a n. T o t ó r á n. Apolo egyháztörté történelem h lem h. 3 ó. ó. Anyaköny h. 2 ó. Leik 3 ó. Szóno József: Ujz

Nyilt-tér.

A budapesti egyetem bel- és ideg-
kórodájának volt orvosa

Dr. Komáromy Sándor,

a belső és idegbetegségek külön orvosa.

Rendel: d. e. 8-9-ig.
d. u. 2^{1/2}-4^{1/2}

Lakik: Kis-Várud-utca 2094.
Széll-ház, I-ső emelet.
(79) 4-?

KATONAI ZENEKAR

a KORONA disztermében.

F. hó 24-én, pénteken este

séta-hangverseny

tartatik Czapek Péter karnagy vezetése mellett,
mely alkalommal halászlé és turós-
csusza valamint többféle kütünő serek és
borok legutányosabb árszámítás mellett kap-
ható leendő.

Melyre a n. é. közönséget tisztelettel
meghívja

Lovász Dániel

vendégfős

Belépti-díj 20 kr.

(83) 1-2.

„EPILEPSIA“ Nehézkör.

Biztos eredmény! Alapos gyó-
gyítás régi kipróbált módszer útján
az én hires epilepsiumom által.

J. EIGER, Berlin, Oderbergerstr. 3.

(31) 11-?

Ügynökök

magas százalékkal és minden biztosíték
nélkül azonnal felvétetnek

Goldschmied Emil

osztrák cs. és k. szab.

ablakredőny- és zsalugyárába

Prag-Weinberge, Kronenstrasse 6.

Legnagyobb raktár Osztrák-
Magyarországban.

(71.) 4-10.

Rickl József Zelmos

DEBRECZEN

AJÁNL:

MAGYAR- és FRANCZIA-COGNACOT,

friss töltésű ásványvizeket u. m. Bikszád,
Bártfai, Czigelkai, Csizi jod, Emsi, Fran-
zensbadi, Gieshübl, Gleichbergi, Halli
jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rá-
kóczy, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod,
Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Ág-
nes és Stefánia forrás, Paradi, Pül-
nai, Preblai, Pyrmonth, aczél, Srebe-
nai (Bosznia), Guber forrás, Levico és
Roncognoi arsen és vastartalmuak, Ro-
hitschi, Selters, Salvator, Saldschitz
Szolyvai, Szulini és Budai keserű vize-
ket. — Továbbá: lenkenze, olajban

tört mindenféle festékeket
és mindennemű fűszerárúkat.

Kiváló finom:

czukor, kávé, théa és rumokat,

(8) igen jutányos árban.

Különös figyelembe ajánlom

„TOLL ÜZLETETEM“

a bevásárlásnál a legnagyobb árak szívesen
kiházasításokhoz szolgálhatok új fosztott tolla-
és új pehelylél bármely mennyiséggel a legju-
tányosabb árak mellett.

Med. universal.

Dr. GUTTMANN EDE

Budapesti és Ischli fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett.

Ajánlja magát a t. cz. közönségnek,

száj- és fogbetegségek

gyógykezelésére,

arany és másnemű tömetek

és mindennemű

M Ű F O G A K

készítésére. Operációk kívánatra narko-
zissal is eszközöltetnek.

Lakik: Főpácz 1899. sz. a I-ső emelet.
(Hungária-kávéház mellett)

Rendel: 9-től 1-ig, 3-tól 5-ig.

(68.) 6-?

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

FRANCZIA COGNACOT
H. R. D. U. N. T. D. R.
V. O. Z. E. L. Y. U. K. S. G.

Ruda és Blochmann Budapest.

(445.) 29-32.

Máriaczei gyomor-cseppek

Kitűnően hatnak a gyomor-betegségeknek,
nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi- és népszerű.

Jelek, melyekről a gyomor-betegségek fölismerhetők: étvágytalanság, a
gyomor-nyomás, házi- és népszerű. — Hatásos gyógyszer
bikonyult fejtájánál, amennyiben az a gyomortól származott, gyomor-
túlterhelésnél étellel és itallal, gillisták, májbajok és hámorrboidáknál.
Nevett betegségeknek a MARIACZEI GYOMOR-CSEPPEK évek
óta a legnagyobb sikerrel használtatnak, a mit száz és száz bizonyítvány ig-
zol. Egy palack ára, használati utasítással együtt, 40 kr. Kettős palack 70
kr. Központi szétküldés BRADY KÁROLY gyógyszerész által, Krem-
sterben, (Morvaország) A védjegy és aláírás megfigyelendő. Csak oly cseppek
tessek való diáknak elfogadni, melyeknek burkolására zöld szalag van ragasztva
és szavakkal: „Valóságát bizonyítom.“ E szalag az én aláírásommal van ellátva.
Valódi MARIACZEI GYOMOR-CSEPPEK kaphatók:
Debreczenben: Mihályovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla,
Tóth Béla és Balázs Ödön; Ér-Mihályfaiván: Mátyás István; Diószegen: Vaday
Ignác, Hadházon: Farkas Ödön, Hosszú-Pályiban: Sárossy Imre, — Kabán: Horváth
Kálmán gyógyszerész uraknál. 16-43

„DEBRECZEN“ NYOMDÁJA

(NAGY-UJ-UTCZA 1702. SZÁM ALATTI KONRÁD-HÁZBAN.)

teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

üggyévi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.

**ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TANCRENDEKET és ÉTLAPOKAT.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN“,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ“ is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki
közönség szíves pártfogásába.

Hirdetések a „DEBRECZEN“ czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,

bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,

MINDENMÉ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.